

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mješeca, i stoji s postarinom za celiu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmjerno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carevine više postarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Nar. Post.

Oglasni se primaju po nadnevičenju. Pisma neka se šalju platjene postarine. Nepotpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se nevrataju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se u Capuano N.º 1969/1.

Godina III.

U Trstu 29 Marča 1872.

Broj 7.

Pogled po svetu.

U Trstu 28 Marča.

Bečko carevinsko vijeće odgodjeno je do dne sedmoga svibnja. Ministarstvo se nuda, da mu već nestoji na putu nego odporni sabor češki, zato ga je raspustilo i raspisalo izbore za novi, što se ima sastati dvaest i četvrtog travnja. Sad su dakle sve oči uprte u Česku, da se vidi, tko će nadvladati, Niemci ili Slaveni; jer od toga zavisi obstanak i neobstanak sadanjemu ministarstvu, a tim i njegovu načinu vladanja. Tu će bit borbe, kakove još nije bilo u Austriji.

Isto takova će bit borba u Hrvatskoj, akoprem se još ni sad nezna, kad će bit tamo izbori, jer se jih vlada boji kao vrag križa. Istina, da su nekoje novine bile donele glas iz Pešte, da se hrvatski sabor ima otvoriti dvanaestoga travnja, ali to je nemoguće, pa zato i ludo. Nu to je ipak znak, da može biti pozvan i hrvatski narod od danas do sutra na birališće, zato da mu se valja tomu pozivu mužki i udvažno pripraviti, jer se ovaj put mora i u Hrvatskoj stvar prekinuti, tko će najme tamo gospodariti — Magjari ili Hrvati. To dobro zna magjarska vlada, pak nastoji svimi mogućim i nemogućim sredstvima i načinima, da odbije narod od svojih bivših zastupnika na saboru, što ga zimus onako neopravdano raspustila. Mi nećemo, da ovdje i opet spominjemo nevaljalo magjarsko postupanje naprama hrvatskomu narodu i prije i poslije onoga raspusta. Bit će dosta, ako napomenemo, što se sad u Hrvatskoj radi, nebi li se kako prokuratori u budućem saboru ljudi, kojima je Hrvatska i njezin blagostanje i staro poštenje deveta briga. Tu se, kako čitamo u novinah, u nekoj kotari ide od kuće do kuće, pak se u novinah, u nekoj kotari ide od kuće do kuće, pak se narodu laže, da je kraljeva volja, da neizabere nikoga od svojih bivših zastupnika, nego jedino takove ljudi, koje će mu preporučiti sadanja hrvatska vlada. Tu se skidaju veliki župani i među u mir mnogobrojni činovnici: jedni, što su ljubimeći naroda, kakono je bivši belovarski veliki župan Trniski; a drugi, što nisu tobože dosta krepki i odvažni, da izvedu vladine namjere. Tu se na posljedku neda narodnoj stranci ni da stradajućim pomogne, nego se razpušta njezin dobrotvorni odbor i zaplijenjuje nove, što jih je bio nabroj za uboge. Ali videći magjarska stranka, da je tim svojim postupanjem sav hrvatski narod do kraja uvredila i razdražila, pak da će on svakako izabrati svoje bivše zastupnike, evo kakove je glasine u zemlju pastila, da ga ustraši i od togda odvratiti. Ni više ni manje, nego da vlada misli tobože staviti pod iztragu one iste muževe, s kojima se je posredno dogovarao Lonjaj u Beču i u Pešti, i koje je kao zakonite naroda zastupnike već jedanput pripoznala, i to zato, što su podpisali poznatu rujansku izjavu. Nego mi znamo, da je onda sav hrvatski narod pristao uz onu izjavu, tim da bi trebalo po našem mnenju svu Hrvatsku i Slavoniju metnuti pod iztragu. Ali Hrvati su sve drugo, nego li bene i strašnice, pak smo tvrdi osvijedočeni, da će sve redom izabrati svoje lanjske zastupnike, kao što su to pred cijelim svjetom svečano obećali u svojih lanjskih pouzdanicah. Dakle, ni kud ni kamo nego za narod i za narodne zastupnike. I u to ime Bog pomozi!

toliko, koliko oglasiti il izjaviti se za što il za koga, ili reći, bilo tajno bilo javno, na odlučnu mjestu, ovo i ovako će, ili neće. Tim, glasovati na izborih nije drugo, nego inenovati one muževe, za koje tko želi, po svome naboljoj viesiti i svesti, da mu budu zastupnici. Ali buduće, da se glasovi broje, pa da ostanu zastupnici oni ljudi, na kojih je palo najviše glasova: zato se mudri i pametni izbiraci prije glasovanja dogovore i slože, koga će izabrati, da im se glasovi neraztepu i ludo nepropadu. Na tih dogovorih, kao ni na samom izboru netreba da se izbiraci na ikoga obziraju, ni na gospodu ni na činovnike, bilo carske bilo občinske; jer zakon hoće, da svaki glasuje po svojem osvijedočenju, pa ga na izborih nesmi nitko ni siliti ni mititi ni strasiti. Tko se dade bilo od koga podmititi il ustrasi, taj nije čovjek, nego kukavica, pak zasluzuje, da se pred cijelim svjetom za njim prstom kaže. A da se ništa proti zakonu nedogodi, kao takodjer da se mir i red uzdrži, zato i ništa više ima skrbiti odredjeno povjerenstvo ili komisija, koja upravlja izbori. Ovo budi rečeno našemu narodu, ne samo za prigodu občinskih, nego i saborskih izborih; i ne samo u Istri, nego i u ostaloj domovini, gdje nam se je boriti za svoj obstanak i za svoju bolju budućnost.

Povjerenstvo, što upravlja i ravna glasovanjem na občinskih izborih, po našem se občinskom zakonu sastoji od predsjednika, obično glavara il jednog odbornika (consigliere), i četiri od predsjednika izabrana občinara. Kotarskoj političnoj oblasti stoji na volji, poslati na birališće svojega povjerenika, i to poradi mira i poredka. Izborni se razredi sastajaju svaki za sebe. Prvo bira treći, onda drugi i najposlje prvi razred. Izbiratelji izabiraju zastupnike između svih izberivih občinara, spadali oni u ovaj il onaj razred. Izbiranje se obavlja javno, to jest, na oči svega puka. Izbiranje se otvara obično govorom, što ga predsjednik drži izbiračem, opominjući jih, neka biraju po duši i po svojem najboljem osvijedočenju. Tada najprije glasuju članovi Povjerenstva, što upravlja izbori, pa onda jedan po jedan ostali izbirači, kako jih po redu zove iz imenika član rečena Povjerenstva. Izbirači, koji prispiju na birališće poslije svog reda, moraju čekati dokle se svi obrede, pak se stopram onda javiti Povjerenstvu, da glasuju. Svaki izbiratelj imenuje toliko muževah, za koje po svojem osvijedočenju želi da budu zastupnici ili njihovi zamjenici, koliko jih ima izabrati onaj razred, u koji on spada. Ta se onda imena ili glasovi napišu odmah i na oči samoga izbirača u posebni stupac izbornog imenika naprama njegovu imenu, kao takodjer u još jedan sprotupisnik (controlista). Kad su pak već svi pritomni izbirači dali svoj glas, tada predsjednik izbornog Povjerenstva izjaviti, da je glasovanje dokončano. Odmah za tim Povjerenstvo uzporedi posljedak iliti uspjeh dvaju izbornih upisnikah, popravi slučajne pogreške, podpiše jedan i drugi, pak prelazi, da pobroji glasove. Nakon česa imaju se smatrati za občinske zastupnike ili njihove zamjenike ona lica, kojih je zapao najveći broj glasova. Kad više lica dobije jednak broj glasova, a još nije podpun broj zastupnika, tada odlučuje ždrebanje ili sticanje. Kad pada glasovi na lice, koje neće, nemože, il ne-smije, da primi te časti, tada stupi na njegovo mjesto ono lice, koje mu je najbliže po broju glasova. Tko je ju izabran u kojem izbornom razredu, nastupljajući razred netreba da više zauzmi trati glasova. Tko je u jednom razredu bio izabran za zamjenika, može se u drugom izabrat za zastupnika, pa tada

Občinski zakon istarski.

(dalje)

Kad je sve pripravljeno i gotovo, kako zakon propisuje, tada se na uređen dan prelazi na glasovanje. Glasovati jest

dolazi na njegovo prvo mjesto, koji je dobio za njim najviše glasovah. Čim su sva tri razreda obavila izbore, Povjerenstvo podpiše izborni postupak, pa ga preda Glavaru ujedno sa izbornimi pismi. Ovaj onda proglaši ukupni uspjeh izborah svih triju razredah, te ga da na znanje političnoj oblasti kotarskoj. Kotarska oblast uništi kao nezakonite one izbore, koji su slučajno pali na neizberiva lica, ostavljući svakomu na volju, da se prituži proti tomu kod Namjestništva. Ali tko u osam danal neprigovori, izgubio je svako pravo na prigovor; i tada novo občinsko zastupstvo prelazi na izbor občinskog odbora. Ali o tom drugi put.

(Slijedit će.)

Avram i Gjoko.*)

(Krajišnici.)

A. Što si tako sjetan, Gjoko, kô da su ti šajke potonule? dugo već od tebe nečujem ni crne ni biele.

Gj. E moj čičo Avrame! težka mi sjeta na srdec pala, gdje izgubili svoga prijatelja — razgovor svoj. Da je poginuo na polju bojnom, ni polak mi jada nebi bilo: već pogibe na ljudskom divanu, da nerečem: iznevjeri me prijan moj.

A. Ta muči more! što mi nevjeren spominješ. Te počasti u našoj Hrvatskoj dosta ima, pa bi je mi još u Krajini trebali! daleko joj kuća! — Ako je prije možda i zahutao, to nije njegova namjera bila: on je mogao misliti, da pravo imade; pa kako se u nas ljudi na političkom polju ovo dvaesetak godina mjenjaju, to je i on mogao misliti, da se je prevario, zato mu moraš oprostiti griešku, jer nas na to i Spasitelj nuka, da praštamo uvrede od srca.

Gj. Neka mu Bog prosti! Ja mu se osvetit neću, jer je osveta u mojima očima prostota. Težko pak oniem odpadnikom naroda, kada ora bude, e narod sam nad njima počeme pravdu vršiti, ni u grobu neće imat mira, a narodno prokletstvo očutiti će i pokolenje njihovo.

A. Tako valja! pošteni moj Gjoko: svaki će svoju plaću dostići, ako i kasno. — Pustimo mi to sada kraju, nego kaži ti meni, kako vaša občina napreduje, i je li se narod privikao na ovaj novi život?

Gj. Naša je občina svoj posao započela baš kako valja. Naš se načelnik svojski zauzeo za občinski napredak, uređio pisarnu u občinskoj kući, izmolio kod g. pukovnijskoga zapovjednika blagajnu gvozdenu, najnovije vrsti, što se neboji ni tata ni vatre, a stoji 300 forinta. On radi neumorno, a desna mu je ruka kao mrav marljivi biježnik Šumonja.

A. Kad si mi blagajnu spomenuo, kaži mi je li što u njoj? Gj. Ima u nas i liepih dohodaka. Polag proračuna trošimo trinaest stotinah svake godine, a dohodei su nam šestnaest stotinah. Istina je, mi ne plaćamo niti novčića našemu načelniku, dočim ostale občine svojim načelnikom opredeliše 5, 6 i više stotinah forintah godišnje plaće, zato nam i pretiće ono grošah; ali kad nam se jednom poviso dohodci, nećemo mi svomu načelniku ostati dužni, koj danas povrh svega truda iz svog džepa za obče dobro doprinaša.

A. Kako bi se povisili vaši dohodci?

Gj. Kad dobijemo polovicu šumskih prihodaka, što nam je Bog i car dozvolio, a magjarska vlada još ni danas ne-dopustila da se izpuni.

A. Ta šume se moraju prije podišiti.

Gj. Mi zahvaljujem na diobi. Neka se diele novci, što se dobivaju iz šume, pa se neka radje prištede dnevnice onih činovnikab, koji bi šumu dieliti imali. To ti je, moj čičo, sve magjarsko maslo: oni će ti godinu danah dieliti šumu; na posljedku će naći zapreku i nas upućivati, da je stvar težka, da je nemoguće jednoj i drugoj stranci ugoditi, da su šumski predeli već po sebi nejednaki, da ljudi nrmija itd. zatim će ti nastupiti službeni *status quo*: mi ćemo ruke u nakrst pa gledati kao i danas, gdje naši novci iz naših šumah u nesitu

blagajnu magjarsku teku.

A. Ta gdje su, Gjoko, vaši domorodci, koji no su podpisati na knjigi, što je iz ove pukovnije poslata caru? Zašto se neupute samomu caru, te zamole, da se nevriedja njegovo dostoianstvo, da se nepreziru njegovi nalogi, da se nepregledaju njegove zapovjedi, već da se vrši, što je on dobrostivo potvrđiti blagoizvolio; da u život stupi zakon od 8. lipnja 1871 godine. Ako šume još podieljene niesu, ništa zato; dok se nepodiele, neka se novci diele, što se iz njih dobivaju.

Gj. Zlatne su to rieći, moj Avrame. Ja se svaki dan nadam od naših Vukovićah, Pavlovićah, Ladjevićah, Rogovićah, Maravićah i drugih naših vriednih domorodnih sinovah, da će se oni svojski zauzeti za ovu narodnu stvar — i sve mislim kako će mi njetko pripovedati, što su oni u tom poslu učinili, kad već od Ličanah ni Otočanah e toj stvar nikakova glasa.

Svašta ponešto.

NAJBOLJI TEŽACI

Neima tomu dugo vremena, što sam tako srećan bio te sam mogao često razgledavati dosta postranu kmetiju prijatelja mi Grge Marljinovića i sve što sam ju veće motrio, sve mi bijaše srdec veselije, videć sve stvari u najljepšem redu. Povsuda si se mogao osvjedočiti, da upravlja čitavim imanjem marljiva mudra i viešta ruka.

Dobrostanje, sreća i zadovoljnost vladahu u ovom prijatnom seoci, što toli divno provirivaše iz zelene šume.

No ljetu za ljetom, Grgi Marljinoviću i ženi mu Kati bješe vrieme donielo i težko breme nemoci i starosti.

Gospodarica je sada mogla kuću, dvor i staje nadzirati još jedino iz svoga kutića pletilom u ruci; a i gospodar je vodio setvu i žetu samo izpried kućnoga praga, gdjeno bi, čitajuće po koju poučnu knjigu, obično sjedio.

Buduće da sami nisu mogli na sve paziti, nisu nit stvari više kano i prije napredovale starim redom i uspjehom, nego kako su htjeli i nehtjeli sluge i služkinje.

I tako malo po malo propadaše kmetija, što bijaše prije doista ponos i dika svojkoliko okolicu. Doduše bilo bi moglo biti sve drugčije, jer su Grgo i Kate imali sina, kriekpâ i liepâ mladića, koj bi bio mogao podupirati i nadomeštjivati starca oteca: nu pokraj njihova imanja razprostranjujuće se liepa gusta šuma, a u njoj divljaći sve puno, pak Ivan, mjesto da radi ili barem nadzira težake, hajde u lov!

Zlo bijaše, što je drago vrieme gubio lovom, a još gore bijaše, što do bližnjega grada imaše samo dva sata hoda, gdjeno bi, odmorajući se od truda i vrućine, sa sličnim sebi nemarnicama i dangubama, novce trošio, ili jih na sajmovih, kojih, žalibože, u okolini bijaše premnogo, zaplesao i zaigrao.

Grgo i Kate su sinu svomu odyše dopuštjali, da čini što ga volja, pa premda nije u tom zlo mislio, ipak je djelao, kako mu se svidjalo.

A da nije dobro radio, u brzo pokažu žalostni pojavi: kuća propkadaše veće i veće i što si bijaše gospodar prisjetio u prošlih godinah, nije bilo sada dostatno, da sačuva obitelj od podpunc propasti: morade se često puta mašiti rukom duboko u skrinju.

Kate, dobra majka, dakako nije radi toga karala sina si Ivana, nego tužila se na neharne težake i liene služkinje te naposljet odluci odpraviti sve zajednom od kuće, neka si drugdje išču službe.

Poslije malo danah odputi se Ivan opet od doma u grad, te kano običajno oprosti se od roditeljih. Ovom prigodom reče mu mati:

„Valjda imaš u gradu silnâ posla, kada svršiš svoj posao, možeš se malo dalje potruditi te pogledati, da nadješ dvojicu marljivih služkinja i trojicu krepkih težakah; obećati im možeš dobru plaću ter dovesti je valje sobom; dosadanji naši sluge nevaljaju ništa, pak su nam više na kvar nego na korist; svikolici bo neučine onokoliko, koliko učinimo ja i

* Slučajno zakašnjen.

otac ti za naših mladih lietah!"

Ivan obeća koliko toliko zadovoljiti majčinim željam.
(Drugi put konac.)

Neukû Nauka.

Velika korist pepela,

pa bio taj od drva ili kama ugljena, osobito djeluje na proklicanje sjemena. Namocimo li sjeme prije sjetve, te ga posipljemo pepelom, to se posljedice toga namah opaze, a kuke takovo sjeme nikada nejedu. Pepeo služi osobito dobro za čišćenje zraka u zadušnih vrtovih, pod gustimi voćkami, ili u uzkih kućah, gdje se trsovi nađe, te ga u tu svrhu samo oko stabla bilinskoga posipaj. — Za uništenje gada uporabiju se pepeo osobito uspješno. Mladi nasadi, koji mnogo od puževih itd. pate, najbolje se zaštite, ako se popelom posipaju. Pepeo pomješaj sa pieskom, vodom i vapnom, pa namazi time stabla voćakom, to ti neće drvo nikada kuke nagrizati, kora će zdrava ostati, a na njoj nestati će mahovine i lišajah. Hoćeš li utamaniti gliste i ostale kuke u zemlji i živuće, prospi po zemlji pepeo, te ga prekopaj u zemlju; jer gdje se u zemlji pepeo nalazi, neodrži se niti jedan crv niti kukac, a puževi odmah poerkaju, čim dodju sa pepelom u doticaj. Kod šupljog i pristarog drveća, koja imaju truhlinah rana, upotribe pepeo pomješan sa ilovačom zemljom, te nomaži sva takova mjesta, pa ih k tomu jošte canjkom omotaj, te si tako izlicio drvo; jer pepeo nedopušta daljni trulož. Da ti kuke u lonec kroz dolnju škalju nedodju, te tako koren evita neizjedu, metni lonac na pepeo. Hoćeš li voćke pognojiti, prospi pepeo na površinu zemlje okolo drva, ili ga upotrebi u kasno ljetno doba za podkriju plodnoj ili slaboj tjerajućoj voćki, načiniv poveću škulju u zemlji, baciv unutar šaku pepela, te napuniv škulju kad kada vodom. U obicej je vlasnije tlo, tim koristniji pepeo. U suhoj i prudnatoj pak zemlji, mogao bi pepeo pregusto uporabljen i škoditi. (Pucki Prijatelji.)

Saditi osušen krumpir.

Jedne njemačke Novine javljaju, kako ondje neki gospodar već od mnogo godina s najboljim uspjehom sadi osušen krumpir. Krumpir se najme doneše iz pivnice, te se razastre u kuhinji na objesenu lesu, gdje se dotele susi dok ga saditi treba. Dakako da topilina treba da bude umjerena, jer bi prezestoka vrucina krumpiru nahudila. Ovako osušen krumpir rasao je brže, ostao je zdraviji i obrodio je za 25-30 po stopu raspoljivo. — Ovdje valja opaziti, da se ovakova postupka odavna drže takodjer na Rajni. Ondje krumpir koncem mjeseca veljače snese u hlev, pa ga na namjestenih izpod stropa polica razastru, te se ondje životinjskom topilinom najbolje osuši. Ovako krumpir rodi za 20% obilatije od običnoga, te mu ni pljesan tako lako nenahudi.

(Gosp. List.)

Franina i Jurina.

Ju. Ov dan sam pital jednoga našega potalijančenjaka, da zaš hode pul nas hrvatska deca va školu?

Fr. Pak ča ti je odgovoril?

Ju. Da zato, da se talijanski navade.

Fr. Zač pak hode talijanska, ka već talijanski znaju?

Ju. Ajà, nî ga doma, na to mi on pitanje nî znal odgovorit ni bele ni crne.

Fr. Takovi su ti, vidiš, Šarenjac! svi i svuda, pak i naši va Istru — plitka glava, prazno srce!

Ju. Šarenjac! Ča su ti Šarenjac?

Fr. Viš ga! tako neznaš, da već od mesec dan sva Istra od

ujih bući; pak da se jeze i sline na onoga, kî jim je to ime zdel? — To su ti oni ljudi, ki se srame svojega naroda i svojega jezika, pak beže u tudje jato, a svoj narod i svoj jezik grde i psuju.

Ju. Ala, ja bim mu valje mericu platil, kî jih je tako lepo napisal, ač su baš pisani i šari, kako zmije.

Fr. Toga ti smrada ima i va Hrvatskoj, samo ča se tamo laste i priližu Majerom il ēu reć Ugarezom, a pul nas Talijanom.

Ju. A dâ, pak se onda okol njih osmehuju i jedni i drugi.

Fr. Baš takova neč ti se je zgodilo neki dan va Malem Lošinju, kadi je Šior Podeštat dal uredim il ēu reć zapoved, da va onoj pučkoj škole ima bit *lingua d' istruzione* frgaski, a *lingua d' insegnamento* talijanski.

Ju. Nespakuj se, leg mi povej, ča će to reć?

Fr. A to, da se imaju deca *učiti* hrvatski, a *vaditi* talijanski.

Ju. Ter to je, nemoto, sve jedno.

Fr. Namor je, al nî ni Šarenjakom, ni v Lošinju, ač ti ljudi obično neznaš pravo ni hrvatski, ni talijanski.

Ju. Kako i Magjaroni va Hrvatskoj nisu ni pravi Hrvati, ni pravi Majeri.

Fr. Ne, lego pisani i šari, to je, pravi pravečati Šarenjaci, kako i naši potalijančenjaci.

Različite viesti.

* (Nekoliko edličnih hrvatskih rodoljubah) bilo je podnalo prošnju ugarskomu ministru financijah, moleći ga, da im dozvoli kroz lutriju pružiti podporu zanemarenoj u Hrvatskoj umjetnosti, imenito slikarstvu. Pa, čudi se izobražena Evrope, ugarsko je ministarstvo odgovorilo, da toga nemože dopustiti. Ali je moglo iz hrvatskoga takodjer džepa potrošiti za Esterhazovu Galeriju cieka dva miliuna forinti; ali može trošiti silne novece i opet iz hrvatskoga takodjer džepa na svoje teatre, na poljopršanje svoju gradovak, itd. itd.! Na taj način Hrvatskoj je sudjeno, da ostane do vicka u tminu i u nazadku. Pa još ima u Hrvatskoj ljudi, kojih nije sram Rauchove s Ugarskom nagodbom!

* (Rusko trgovačko društvo) za jadransko more, osniva se sa glavnicom od 10 miliunah. Zadača mu je ponamjestiti u svih većih luka (portih) Dalmacije, Hrvatske, Istre i u Trstu podružnice (filiali), pak je uslijed toga k njemu pristupilo i odesko parobrodarsko društvo, te postavilo mu na razpolaganje 15 velikih parobroda. Ovo će društvo naše svakojak se proizvode kupovati i po svetu raznašati, dočim će rusko zito, muku (brašno melju) itd. amo dovažati. Na taj će način austr. ugarska trgovina veliki udarae zadobiti, jer osim što se nemože natjecati sa ruskom robom, kirija bude barem 5% jellinija (cjenjena) iz Crnogmora, negoli iz Ugarske. Tako javlja Pester Lloyd i dodaje, da će se više trgovačkih kućah iz Hrvatske, Srbije i Bosne u Trstu i Rici nastaniti.

Književnost.

Radisu Bog pomaže.

Tako se zove knjiga, što ju je iz engleskoga preradio i za naš narod priredio vrli g. Mih. Pavlinović, te dao tiskati u Zadru na troške Matice dalmatinske. Ako ikoju drugu, to prepuračamo našemu narodu ovu zlatu vrednu knjigu, a to tim više, što nestoji nego 60 nv. Može se dobiti u Zadru kod same Matice i kod navadnih knjigotržaceh u Dalmaciji, a u Hrvatskoj kod Luštera u Senju. Bilo bi vredno, da ju slavna Matica pošte na razprodaju svim knjigotržecem u Trojednoj Kraljevini.

NOVINARSTVO.

Bullettino Agrario della Dalmazia.

Gospodarski List Dalmatinski.

Tako je ime novim novinam, što od prvoga ožujka izlaze u Zadru, troškom Gospodarskoga Družtva Dalmatinskoga, sva-

ki 1. i 15. dan mjeseca u talijanskom i hrvatskom jeziku, te stoje 2 f. na godinu, župnikom pako i pućkim učiteljem na selu šalju se za 1 f. Mi ove novine preporučamo našim čitateljima tim već, što u poljodjelstvu i u gospodarstvu u obće što valja za Dalmaciju, valja poradi položaja i podnebjja i za našu Istru i za hrvatsko Primorje. S druge pako strane, kako se te novine stampaju u dva jezika, baš su prikladne našoj Istri, gdje se na više mjestih govoriti jedno za drugo hrvatski i talijanski. Predplatnina se šalje, ili u pismu ravno na Uredništvo, ili kroz poštarsku naputnicu u Zadar.

OPOMENA

Prošle godine smo bili, na temelju tužbah od strane naših predbrojnika obznanili, da poštari nesmiju pitati nego *pol solda* za svaki broj samo od vlastitog, koji želi, da mu se u mjestu list ili gazeta u kuću nosi. Po istom zakonu ima svaki pravo zahtjevati, da mu *Novine* na *Pošti* ostanu, dokle sam po njem dođe — razumije se samo po sebi, da jih preko mjeseca danah nesmiju pustiti na *Pošti* ležati — i tada neplaća ništa. Sasvim tim su se kod nekojih poštarskih ureda ponavljale nezakonitosti svake vrsti, to jest: nekoji su poštarski odpravnici ili speditori predbrojnima govorili: *To vam je niš od lista, kako i oni, ki vam ga šalju; — nekoji su neujedno na predbrojnike napadali; — drugi bez znanja predbrojnima na pāsu pisali: risutato, morto, neprima se il Novine*

listonošam davali, a predbrojnici su ih kod ovih morali tražiti ter im bez ikakve svoje koriste *po sold* plaćati itd. Da se toj nezakonitosti na put stane, mi smo prisiljeni bili kod ovdešnjega c. k. Ravnateljstva tužbu položiti. Ovo slavno Ravnateljstvo je nam već ovih danah blagovoljno odgovorilo, rekavši, da je dotičnim poštarskim uredom strogo ovršivanje zakona naložilo, te nam obećalo, da će ono, ako se budu takve nezakonitosti ponavljale, svimi sredstvima takovu postupanju kraj učiniti. To budi rečeno za ravnanje i našim štovanim predbrojnima i poštarskim odpravnikom. Uredništvo.

Sa tršćanskog tržišća.

U ovih posljednjih petnaest danah cene se trgovini promjenile nisu, stranom što se roba mnogo netraži, a stranom što tržišće njom obiluje i druga se očekiva, tako, da se prodavala Šenica po for. 7—8; kukuruz 4 for. 50 nvđ. do 5 for. 20 nvđ. Cent voska for. 102—103, kafu Rio for. 47—49, domaći cukar tučen for. 23.50 nvđ. do 24 for. — Ulje dalm. i istar barilo po 30—31 for.

Dopisnica Uredništva.

G. A. M. učitelju u Pleščih. — Obćinsko se poglav. vara, ako misli, da ste Vi dopis iz Pleščeh napisali. Tko ga je pisao, toga nismo mi dužni nikomu kazati. Ako nije na istini osnovan, komu nije pravo, neka ga oprovigne.

Kretanje austrijanskih brodova

od 16 do 28. Marča.

Dojadrili u — iz

Trst: *Favorito, Buon'Armonia, Marsilio — Bice, Njukastla — Francesca, Smirne — Olivo, Kardif — Ljubozni otac, Milforta — Leop. Bauer, Androsana — Cetinje, Cota — Atins, Arturo, Liverpula — Gius. Antonio, Nikolajus, Njuporta*

Aleksandrija: *Bolvar, Lušinja — Tebro, Trsta — Erminia P., Navostnik, Marsilio.*

Anversu: *Carlo R., Odeso — Germano Ant., Karlofotra.*

Bruvershaven: *Ludmila, Enosa.*

Carigrad: *Seconda, Kana — Ave, Kostaneo — Figlia, Odeso.*

Cet: *John George, Trsta.*

Dublin: *Padre Stefano, Brdiansko —*

Falmut: *Peppina Luigia, Balčika — Eneo, Odeso — Pace P., Ales.*

Glasgov: *Seth, Odeso.*

Hul: *Romana, Balčika.*

Kardif: *Ann, Korka — Eugenio, Bristol.*

Karlofort: *Jupiter, Mlotakah.*

Kartagenu: *A. F. Luković, Marsilio — Ursula, Svanejo.*

Kvinstoven: *Elena, Kavarne.*

Leit: *Nikolaus, Odeso.*

Liverpul: *VIII dubrovački, Odeso — Marietta W., Ales. — Ebor, Dublina.*

Londru: *Matalat, Croun, Nettuno, Carigr.*

Maltu: *Dika, Smirne.*

Marsilju: *Egeo, Smirne.*

Odesu: *Zivio, Kardif — Eugenia, Carigr.*

Orano: *Dio filii, Kartagene.*

Rangun: *Otar Miho, Marsilio.*
Rošfort: *Kalk, Trsta.*
Svanjeju: *Zia Cat., Vaterforta.*
Sutampton: *Carmella, Odeso — Margaret, Nikolajeva, Fr. Koučević, Kardif.*
Šild: *Nuvuo Nicoletto, Vaisboča — Tare, Hula — Isigenia, Loita — Genio, Odeso.*
Tarifa: *(Gibraltar) Bortolina, Kardif za Carigr. — Unione S., Sloboda, Nauta, Onore, Morsorska vila, Nerea, Marta —*

Odjadrili iz — u

Trsta: *Sacra famiglia, Cot — Fadio, Ales. — Trina, Oran — Maria, Smirnu.*

Aleksandrije: *Urin, Murgellina, Drusus, Deo, Romedio, Zio Giorgio, Falmut.*

Anversu: *Anast, Vučetić, Odesu — Jane, Ingl.*

Belfastu: *Luigi, Matanzas — Lamch, Kardif — Ariosto, Carigr.*

Bordo: *Mio Moro, Ivo, Graovac, Anibale, Lauro, Ingl.*

Braile: *Olga, Helgolund, Carigr.*

Bristola: *Jared, Marietta G., Kardif.*

Carigrada: *Srečna P., Odesu — Miljenko, Kostaneo — Iskra, Kork — Mira, Marsilio — Ortensija, Enos — Otac Vicko, Varnu — Mirta, Lusinj.*

Ceta: *Stavija, Londru.*

Darmuta: *Pietro, Yarmut.*

Deala: *Olimpo, Ales. — Jafet, Montevideo.*

Falmuta: *Antonio S., Hul — Nina, Bristol.*

Gibraltara: *Cos, Odesu — Costante, Ingl. Maria C., Sevastopolj.*

Glučestar: *Anotta, Njuport,*
Havru: *Slavjanska B., Figlia maggiore, Kardif.*
Kardif: *Iginio M., Krā — Ati, Ales. — Marino, Odosu — Cat. Štuk, Carlotta, Superto, Deskovč A., Enrico, Tempo, Bar, Vranican, Trst — Rachel, Montevideo — Marco primogenito, Carigr. — Amur, Salonič — Ortodosijsa, Portsald, Jean R., London — Sveti Kriz, Grimsby.*

Kartagine: *Checco, Anversu — Fr. Deak Kardif.*

Lambsa: *Carmella B., Trst — VI dubrovački, Montevideo.*

Liverpula: *abraham, Njupork — Girolamo, Trst.*

Londre: *Diva, Dobra nadžda, Njukastel — Alsburgo, Trst.*

Marsilje: *Mali Ivo, Pater, John, Carlo Boremeo, Carigr. — Regulus, Ricku — Alb. Premuda, Gori — Gibita, Ales. — Elisa Maria, Njuport — Genitore Mosè, Gelsa.*

Njukastel: *Ant. Maria, Osvetitelj, Niko, Mletke — Stilicone, Trst — Brasile, Carigr. — Janjin, Ales.*

Njuporta: *Alberto, Trst.*

Njuporka: *Libertas, Anversu — Carolina Premuda, Roterdam.*

Pernambuka: *Njord, Kanalo.*

Portland: *Istria, Carigr.*

Plymut: *2 sorelle, Vaterfort.*

Rlojanebra: *Sela Maceio.*

Trunn: *Amalia Angelica, Trst.*

Yarmut: *Idomeneo, Trst.*

Dardaneli prošli — za

Dar, Moses Montefiore: *Kork.*

Kod Riogranda, vatra jo uništila aust. skun. Afrikana, kap. Vičević; — čeljad se sva spasila. — Isto tako drži se, da se je sk. Sunce, kap. Šćeput, koji jo odjadio bio 9 decembra 1871 iz Suline za našu stranu, takodje posvremo izgubio.

Tek Novaca

polag Borse u Trstu od 16 — 28. Marča 1872.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Carski dukati (cekini)	5.26	—	5.23	—	5.21	5.23	5.24	5.26	—	—	5.27	5.27	5.26	—	—	—
Napoleoni	8.82	—	8.78 1/2	—	8.75	8.79	8.79	8.85	—	—	8.85	8.83	8.81	—	—	—
Lire Ingleske	11.12	—	11.08	—	11.—	11.03	11.02	11.06	—	—	11.11	11.08	11.07	—	—	—
Srebro prid (aggio)	109.35	—	109.25	—	108.65	109.—	108.85	109.50	—	—	109.85	109.85	109.65	—	—	—